

РЕШЕНИЕ

№ 300

гр. Шумен, 12.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Петранка Б. Петрова

при участието на секретаря Даниела Ст. Андонова
като разгледа докладваното от Петранка Б. Петрова Въззивно гражданско дело № 20233600500447 по описа за 2023 година

За да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 463, вр. чл. 435 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по частна жалба с вх. №14257/05.09.2023 г., депозирана от Община – Хитрино, представлявана от Кмета Н.Б.И. против разпределението, извършено с Постановление изх. №11921/15.08.2023 г. по изпълнително дело №20239310400457 по описа на ЧСИ Р.Р. с рег. №931, с район на действие ШОС, в частта, с която е начислена пропорционална такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ в размер на 1 748,10 лв.

Жалбоподателят Община Хитрино - длъжник по изпълнението, твърди, че изготвеното Постановление, в частта, в която е извършено разпределение на постъпилите от длъжника суми е неправилно касателно начислената пропорционална такса по т. 26 от Тарифата за таксите и разносните към Закона за частните съдебни изпълнители (ТТРЗЧСИ) в общ размер на 1 748,10 лв., определена върху публични вземания в общ размер на 20 612,54 лв. по съображения, че задълженията на Община - Хитрино, посочени в удостоверението за наличие или липса на задължения и обезпечителни мерки, са платени на НАП преди образуване на изпълнителното дело и към датата, на която държавата е присъединена като вискател Община – Хитрино няма непогасени публични задължения. Излага, че така определената такса върху публичните вземания е неправилно определена, както и че на ЧСИ не се следва сума за довносяне след извършеното разпределение в размер на 1 743,31 лв. С доводи, че от ЧСИ не били извършвани действия по събиране на сумата в

полза на НАП, която жалбоподателят заплатил доброволно, то не му се дължи и такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ се иска отмяна на разпределението в частта, с която е начислена пропорционална такса по т. 26 в размер на 1 748,10 лв. и съдът да извърши ново разпределение на постъпилите от длъжника суми, евентуално да се върне делото на ЧСИ за изготвяне на ново разпределение. Претендира разноски.

В срока по чл. 436, ал. 3 от ГПК вискателят К. Ф. М. не е депозирал становище. В настоящото производство взема становище за основателност на жалбата. Счита, че сумата от 1 748,10 лв., която ЧСИ си е разпределил като такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ във връзка с публичните вземания, е следвало да се разпредели за погасяване на вземането му по изпълнителния лист, по който е образувано изпълнително дело, а не ЧСИ да си начислява посочената сума за пропорционална такса върху несъбрано от него публично вземане от длъжника по изпълнението. Моли съдът да съобщи обстоятелството, че не е станал повод за образуване на настоящото производство и да не бъде натоварван с разноски.

В срока по чл. 436, ал. 3 от ГПК присъединеният вискател ТД на НАП, Варна не е взел становище по жалбата.

На основание чл. 436, ал. 3 от ГПК ЧСИ Р.Р. е изложил мотиви по отношение на обжалваното разпределение, в които излага доводи за неоснователност на жалбата против начисляването на пропорционална такса от 1 748,10 лв. в полза на ЧСИ. Сочи, че е невярно твърдението, че плащанията били направени преди образуване на делото. Оспорва като несъстоятелна тезата на жалбоподателя, че т. 26 от ТТРЗЧСИ под „събрана сума“ имала предвид сумата, която се събира само по изпълнителния титул, въз основа на който било образувано изпълнителното дело, като не намираща опора в закона, както и че забележката в т. 3 към сочения текст дава аргумент в полза на направеното тълкуване от жалбоподателя, тъй като тя разглежда хипотези, при които действат двама съдебни изпълнители, за да се предотврати заплащането на два пъти на пропорционална такса при всеки от съдебните изпълнители, а в настоящата хипотеза липсва фигурата на втори съдебен изпълнител. Оспорва се и твърдението, че пропорционална такса се дължи само при събиране по принудителен ред. Излага, че според съдебната практика след образуване на делото всяко плащане направено директно на вискателя се счита за следствие от образуваното дело.

Жалбата е подадена в срока по чл. 462, ал.2 от ГПК, от надлежна страна, поради което е допустима и следва да се разгледа по същество.

При съобразяване на т. 1 от ТР № 2/2021 г. от 22.11.2022 г. по т. д. №2/2021 г. на ОСГТК на ВКС Шуменският окръжен съд приема, че при проверка по реда на чл. 463 ГПК на законосъобразността на оспорваното разпределение съдът е ограничен от оплакванията в жалбата и може да отмени разпределението само доколкото това е необходимо за уважаване на жалбата. Съдът служебно проверява, дали в обжалваното разпределение са включени присъединените по право вискатели. Съгласно т. 2 на същото ТР окръжният съд, след отмяна на обжалваното пред него разпределение, изготвено от съдебен изпълнител, респ. апелативният съд, след отмяна на решение на окръжния съд, с което се потвърждава оспореното разпределение, решава въпроса по същество, като сам извършва ново

разпределение. Когато липсва достатъчна конкретизация на вземанията, включени в разпределението, съдът след отмяната му връща делото на съдебния изпълнител за изготвяне на ново разпределение.

Гореизложеното налага съобразяване на действията на ЧСИ и страните по изпълнително дело, които имат отношение към обжалваното разпределение, както следва: Видно от приложеното копие на изп. дело №20239310400457 по описа на ЧСИ Р.Р. с рег. №931, с район на действие ШОС, същото е образувано на 26.07.2023 г. по молба на вискателя К. Ф. М., към която е приложен изпълнителен лист от 18.07.2023 г., издаден по адм. дело №208/2022 г. на Шуменски административен съд срещу длъжника Община Хитрино за заплащане на обща сума в размер на 7 689,62 лв., представляващи направени разноси по административното съдебно производство. Към молбата за образуване е представено пълномощно за представителство по изпълнителното дело на вискателя от АД „.....“, както и фактура от 26.07.2023 г./, видно от която е заплатено възнаграждение на адвокатското дружество в размер на 360,00 лв.

В изпълнение на задълженията си по чл. 458 от ГПК в деня на образуване на изпълнителното дело - 26.07.2023 г., съдебният изпълнител е отправил искане до НАП за издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения обезпечителни мерки на длъжника съгласно чл. 194, ал. 1 ДОПК. От представеното удостоверение от НАП е видно, че публичните задължения на длъжника към 27.07.2023 г. възлизат на 20 612,54 лв.

На 27.07.2023 г. съдебният изпълнител е издал постановление за разноси, с което е посочил приетите за събиране от длъжника такси и разноси по изпълнението, включително такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ с ДДС, определена върху материален интерес: сумата от 7 689,62 лв. по изпълнителния лист от 18.07.2023 г.; сумата от 360,00 лв. - заплатено адвокатско възнаграждение за изпълнителното производство и сумата от 20 612,54 лв. - обща сума по Удостоверението от ТД на НАП по чл. 194, ал. 1 от ДОПК.

На длъжника е връчена ПДИ на 31.07.2023 г. за вземанията по предявения изпълнителен лист, вземанията на НАП и таксите и разноските по ТТРЗЧСИ.

На 02.08.2023 г. длъжникът е депозирал молба до ЧСИ, с която заявил, че публичните държавни вземания в посочения размер са погасени преди образуване на изпълнителното дело, поради което отправил искане за редуциране размера на дълга, посочен в поканата за доброволно изпълнение, съответно и размера на таксата по ТТРЗЧСИ пропорционално на актуалния дълг по изпълнителното дело. Съдебният изпълнител с оглед депозираната молба е отправил искане до ТД на НАП – Шумен за предоставяне на информация на коя дата са постъпили по сметка на НАП посочените в удостоверението задължения. В отговор от НАП е постъпило писмо, в което е отразено, че плащанията на задълженията, посочени в удостоверението от 27.07.2023 г., издадено за Община – Хитрино са постъпили по сметка на ТД на НАП - Варна, офис Шумен на 28.07.2023 г. С постановление от 15.08.2023 г. съдебният е приел, че публичните задължения на община Хитрино спрямо държавата в общ размер на 20 612,54 лв. са погасени на 28.07.2023 г. и отказал да редуцира размера на дълга

с дължимите за събиране на посочените публични задължения такси.

Видно от приложените преводни нареждания длъжникът е превел по сметка на ЧСИ Р.Р. на 14.08.2023 г. сумата от 7 689,62 лв.; на същата дата – и сумата от 360,00 лв. и на 15.08.2023 г. - 912,16 лв. Тъй като събраната сума е недостатъчна за покриване на задължението, ЧСИ е предприел действия по разпределението ѝ, като с атакуваното разпределение, обективизирано в Постановлението от 15.08.2023 г., е разпределил постъпилите суми, както следва:

По т. 1 от разпределението: Постъпилата от длъжника сума от 360,00 лв. ЧСИ е разпределил на първоначалния вискател К. М. за погасяване на разноси по изп. дело за адвокатско възнаграждение.

По т. 2 от разпределението: От постъпилата сума 912,16 лв. ЧСИ е приел, че следва да се удържи:

Сумата от 61,40 лв. - такси по т. 1, 3, 5 и 31 от ТТРЗЧСИ;

Сумата от 816,13 лв. от общо дължима 1 748,10 лв. - такса по т. 26 ТТРЗЧСИ, начислена върху материален интерес от 20 612,54 лв., представляваща вземане на ТД на НАП, която сума ЧСИ е приел, че е платена директно на присъединения вискател на 28.07.2023 г. след образуване на изпълнителното производство и след присъединяването на НАП като вискател по делото;

Сумата от 35,63 лв. - такса по т. 26 ТТРЗЧСИ, начислена върху материален интерес 360,00 лв., представляваща разноси по принудителното изпълнение за адвокатско възнаграждение на вискателя К. М..

По т. 3 от разпределението: От постъпилата сума 7 689,62 лв. съдебният изпълнителен е приел:

Да се удържи сумата от 931,97 лв. от общо дължима 1 748,10 лв. - такса по т. 26 ТТРЗЧСИ, начислена върху материален интерес от 20 612,54 лв., представляваща вземане на ТД на НАП, която сума ЧСИ е приел, че е платена директно на присъединения вискател на 28.07.2023 г. след образуване на изпълнителното производство и след присъединяването на НАП като вискател по делото;

Да се удържи сумата от 608,64 лв. от общо дължима 761,14 лв. - такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ, начислена върху материален интерес от 6 149,01 лв. от общо дължимата 7 689,62 лв., представляваща вземане на вискателя К. М. по предявения изпълнителен лист;

За погасяване вземането на вискателя от К. М. по изпълнителен лист в общ размер на 7 689,62 лв. е разпределил сумата от 6 149,01 лв.

Съгласно т. 4, след извършване на разпределението, ЧСИ е посочил като остатък за погасяване 1 743,31 лв., от които:

Сумата 1 540,61 лв. – неолихвяема главница по изпълнителния лист;

Такси за ЧСИ: пропорционална такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ – остатък 152,50 лв., такса по т. 5 – 48,00 лв., такса по т. 31 – 2,20 лв.

С оглед представените с жалбата извлечения от сметки на длъжника и твърдението, че същите отразяват плащане на публичните задължения преди образуване на изпълнителното дело, съдът назначи ССЕ. От прието заключение на ССЕ, което съдът кредитира като обективно и компетентно дадено, се установява, че от длъжника община Хитрино са постъпили плащания за погасяване публичните задължения, посочени в удостоверението от 27.07.2023 г., издадено от НАП, като сумите са постъпили по сметка на НАП на 28.07.2023 г.

С оглед на така установената фактическа обстановка, настоящата инстанция достигна до следните правни изводи:

Производството по обжалване на разпределението по чл. 462-463 ГПК разкрива особени правила в сравнение с производството по чл. 435 и сл. ГПК. Разпределението само по себе си не представлява изпълнително действие, с него не се упражнява принуда, нито се превръща актив в паричен еквивалент. То е междинен акт, чрез който набраните средства от осъществено действие се насочват към вискателите като плащане, което да замести предписаното в изпълнителния лист поведение на длъжника. Разпределението е постановление на съдебния изпълнител, с което той определя кои притезания подлежат на удовлетворяване, какъв е редът за удовлетворяването им и какви суми се полагат за пълно или частично изпълнение на всяко едно от тях. За да определени кои притезания следва да бъдат включени в разпределението, съдебният изпълнител проверява кои са вискателите, присъединени по тяхно искане или по право и ги включва в разпределението, както и определя естеството на отделните притезания /кои са привилегировани и кои хорографарни/, както и какъв е редът на привилегированите притезания предвид чл. 136 ЗЗД и особените закони.

В чл. 136, ал. 1, т. 1 до т. 4 ЗЗД са посочени специалните привилегии, а общите привилегии са посочени в чл. 136, ал. 1, т. 5- т. 6 ЗЗД. Вземанията от специалните привилегии се удовлетворяват от стойността на вещта, а вземанията с общи привилегии се удовлетворяват от цялото секвестрируемо имущество. Предпочтително се удовлетворяват и лихвите за вземане от датата на присъждането им до датата на изплащане на задължението. Най-напред се отделят суми за изплащане на вземанията по специалните привилегии /т. 1 - 4/, след това тези по общите привилегии /т. 5-6/. Всеки ред на привилегированото вземане изключва следващия, поради което, ако няма сума за удовлетворяване на вземането от следващия ред, за последното вземане не се отделя сума. Вземанията с еднакъв ред се удовлетворяват съразмерно - чл. 136, ал. 3 ЗЗД.

В случая жалбоподателят не е доволен от разпределението на сумата 1748,10 лв. с ДДС - такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ, начислена върху изцяло платената директно на присъединения вискател НАП сума в размер на 20612,54 лв. съгласно удостоверение на НАП от 27.07.2023 г. и поради недължимост на ЧСИ на начислената такса счита, че не се следва сума за довносяне след извършеното разпределение в размер на 1 743,31 лв., с аргумент, че публичните задължения, посочени в удостоверението, са платени на НАП,

преди образуване на изпълнителното дело и към датата, на която държавата е присъединена като вискател Община – Хитрино няма непогасени публични задължения.

Съдът намира за неоснователно наведеното от длъжника твърдение, че публичните задължения са платени на НАП, преди образуване на изпълнителното дело, което се установявало от приложените към жалбата извлечения от банковите сметки на община Хитрино. От материалите по приложеното копие на изпълнително дело се установява, че изпълнителното дело е образувано на 26.07.2023 г., а от представеното удостоверение от НАП по чл. 194, ал. 1 от ДОПК се установява, че към 27.07.2023 г. публичните задължения на длъжника възлизат на 20 612,54 лв. От заключението на приетата и неоспорена от страните ССЕ се установи, че публичните задължения, отразени в удостоверението от 27.07.2023 г., са платени от длъжника директно на присъединения вискател, като сумите са постъпили по сметка на НАП на 28.07.2023 г., т.е. след образуване на изпълнителното производство и след присъединяването на държавата – ТД на НАП – Варна, като вискател по делото.

Настоящият състав намира за неоснователно и възражението, че доколкото от страна на съдебния изпълнител не били извършвани изпълнителни действия, освен изпращането на запитване за наличие или липса на задължения и обезпечителни мерки, на съдебния изпълнител не се дължи таксата по т. 26 от ТТРЗЧСИ, съгласно която разпоредба под „събрана сума“ следвало да се разбира принудително събраната от съдебния изпълнител сума. Жалбоподателят дължи такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ, въпреки че е платил задължението си направо на вискателя. Таксата по т. 26 от ТТРЗЧСИ е пропорционалната и се изчислява с оглед размера на паричното вземане (т.26, б. ”а” до б. ”е” от ТТРЗЧСИ), като се дължи върху събраната сума. Съгласно т.1 от забележките към т.26 от ТТРЗЧСИ при частично събиране на паричното вземане таксата се определя за целия дълг, но се събира част, съответстваща на събраната сума.

На 28.07.2023 г. длъжникът е платил по сметка на НАП сума в общ размер на 20 612,54 лв., представляваща публични задължения съгласно удостоверението по чл. 194 от ДОПК. Предвид обстоятелството, че сумите са платени направо на присъединения вискател, но при висящо изпълнително производство за същите суми, то на ЧСИ се дължи такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ върху събраната сума. Съгласно константната съдебната практика (Решение №640/04.10.2010 г. на ВКС по гр.д. № 920/2009 г., IV г.о., Решение №251/19.09.2011 г. на ВКС по гр.д. № 575/2011 г. на III г.о. на ВКС, Решение №266/19.12.2013 г. по гр.д. № 1427/2012 г. на IV г.о. на ВКС, Решение №82/08.05.2012 г. по гр.д. № 1891/2010 г. на IV г.о. на ВКС, Решение №523/19.07.2012 г. по гр.д. №1496/2010 г. на IV г.о. на ВКС и др.) такава такса се дължи щом плащането е направено след започване на изпълнителното производство, когато длъжникът е погасил задължението си след предявяване на изпълнителния лист от вискателя пред съдебния изпълнител. Съгласно чл. 426, ал. 1 ГПК, изпълнението започва, когато вискателят поиска писмено от съдебния изпълнител да пристъпи към изпълнение на основание представен изпълнителен лист или друг акт, подлежащ на изпълнение (какъвто акт в случая е удостоверението по чл. 194 от

ДОПК). В случаите, когато изпълнението се извършва от ЧСИ, длъжникът дължи такса, дори при плащане в срока за доброволно изпълнение. Таксата върху събраната сума за изпълнение на парично вземане по т. 26 ТТРЗЧСИ по общото правило на чл. 79, ал. 1 ГПК е за сметка на длъжника, платил след започване на изпълнението, независимо дали е извършил плащането пряко на вискателя или сумата е постъпила по изпълнителното дело. Основание за такъв извод е обстоятелството, че плащането е извършено след образуване на изпълнителното дело и след присъединяване на НАП като вискател по изпълнителното дело и при неговата висящност, т.е. длъжникът не е изпълнил доброволно установеното задължение и така е станал повод за инициране на производство за принудителното му изпълнение. Сумата на дълга е събрана в хода на това производство, поради което и с оглед разпоредбата на т. 26 ТТРЗЧСИ върху нея се дължи пропорционална такса. По правило отговорността за разноси се понася от страната, която с поведението си е станала причина за завеждане на изпълнителното дело. Логиката е, че поради късното плащане той е провокирал образуване на изпълнителното производство и извършването на разноси по изпълнението, поради което по общите правила за разпределение на отговорността за разноси е длъжен да ги понесе и в този случай въпреки доброволното издължаване. Определящо за тази отговорност е дали плащането в полза на вискателя е извършено преди или след датата на образуване на изпълнителното дело. В настоящия случай, длъжникът е платил публичния дълг след завеждане на изпълнителното дело и след присъединяване на НАП като вискател. Поради тази причина е отговорен за разноските по изпълнителното производство, както за тези сторени от вискателя, така и за тези, дължими на ЧСИ по повод на изпълнението, включващи пропорционалната такса по т. 26 ТТРЗЧСИ върху събраната сума.

Неоснователно жалбоподателят се позовава на забележка 3 към т. 26 от ТТРЗЧСИ, доколкото настоящата хипотеза не е присъединяване на вискател по изпълнително дело, образувано пред друг съдебен изпълнител. В случая НАП е присъединен вискател на основание чл. 458 от ГПК, а не по друго изпълнително дело, по което длъжникът да е погасил изцяло публичните си задължения. В последната хипотеза начисляването на пропорционална такса по т. 26, съобразно заб. 3 от ТТРЗЧСИ върху постъпилите суми при присъединяване на вискател се събира само от съдебния изпълнител, събрал сумата на присъединения вискател, т.е. при липсата на принос от частния съдебен изпълнител за погасяване на дълга към присъединен кредитор по образуваното пред него изпълнително дело не се дължи такса по т.26 от ТТРЗЧСИ, какъвто не е настоящият случай.

Неоснователно е и позоваването на цитираната от жалбоподателя съдебна практика, поради следните съображения: С Решение №191/12.12.2014 г. по гр.д. №13959/2014 г. на СГС и Решение №1604/01.07.2019 г. по ч.гр.д. №2970/2019 г. на Апелативен съд – София са разгледани случаи, в които сумите за дължимите публични задължения от длъжниците са платени по вече образуваните други изпълнителни дела по реда на ДОПК.

Съдът не споделя доводът на жалбоподателя, в подкрепа на който е представил Решение №5976/18.09.2018 г. по в.гр.д. №4142/2018 г. на СГС, че под „парично вземане“ по

смисъла на т. 26 от ТТРЗЧСИ се разбира само вземането, което е предмет на изпълнителния лист, въз основа на който е образувано изпълнителното дело. Непротиворечива е съдебната практика, че под понятието „парично вземане“ се включва дългът, предмет на изпълнението, а предмет на изпълнението е както дългът по изпълнителния лист, така и дългът, посочен в удостоверението по чл. 194 от ДОПК.

Съдът не споделя разрешението, дадено в Решение №900/19.04.2022 г. по вгр.д. №14501/2021 г. на СГС, а разясненията, дадени в константната практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 от ГПК, цитирана по-горе, според която съгласно чл. 79, ал. 1 ГПК разноските по принудителното изпълнение са за сметка на длъжника, освен в случаите, когато той не е дал повод за образуване на изпълнителното производство, тъй като е платил дълга преди това или когато изпълнителните действия бъдат изоставени от вискателя или отменени от съда. Във всички останали случаи, дори когато длъжникът е платил в срока за доброволно изпълнение той отговаря за разноски в изпълнителното производство.

В случая е установено изпълнение на присъединеното вземане на държавата след образуване на изпълнителното производство и след конституирането на държавата като присъединен вискател, с оглед на което таксата по т. 26 от ТТРЗЧСИ върху публичния дълг в размер на 20 612,54 лв., се дължи от длъжника. Безспорно таксата по т. 26 от ТТРЗЧСИ има ред по чл. 136, ал. 1, т. 1 ЗЗД, поради което правилно съдебният изпълнител е начислил такса 1 748,10 лв. по т. 26 върху платената директно на присъединения вискател НАП сума, като правилно таксата първо е изчислена и определена за целия дълг, а след това съдебният изпълнител е отчислявал в негова полза пропорционално при разпределение на постъпилите суми: от постъпилата сума 912,16 лв. – 816,13 лв. и от постъпилата 7 689,62 лв. – 931,87 лв., като правилно е установил, че след извършеното разпределение за довносяне остава сумата в размер на 1743,31 лв., от които: 1540,61 лв. – неолихвяема главница по изпълнителния лист и Такси за ЧСИ: пропорционална такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ – остатък 152,50 лв., такса по т. 5 – 48,00 лв., такса по т. 31 – 2,20 лв.

Ето защо жалбата се явява неоснователна и следва да се остави без уважение.

Поради неоснователност на жалбата направеното искане от жалбоподателя за присъждане на разноски не следва да се уважава.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалба с вх. №14257/05.09.2023 г., депозирана от Община – Хитрино, представлявана от Кмета Н.Б.И. против Разпределението, извършено с Постановление изх. №11921/15.08.2023 г. по изпълнително дело №20239310400457 по описа на ЧСИ Р.Р. с рег. №931, с район на действие ШОС, в частта, с която е начислена пропорционална такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ в размер на 1 748,10 лв. върху материален

интерес от 20 612,54 лв. (вземане на ТД на НАП – Шумен), за която по т. 2.1. е разпределена сумата 816,13 лв. и по т. 3.2. е разпределена сумата 931,97 лв.

Решението подлежи на обжалване съгласно чл. 463, ал. 2 от ГПК в едноседмичен срок от съобщаването му с частна жалба пред Апелативен съд гр. Варна.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____